

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w m.st. Warszawie
ul. Kochanowskiego 21, 01-864 Warszawa
Telefon: 22/ 311-80-09 ; Email: oswiatazdrowotna@pssewawa.pl
www.pssewawa.pl

Szkolenie jest
realizowane
w ramach 100 –lecia
Służb Sanitarnych
w Polsce

Wszawica - Problem zdrowotny w placówkach oświatowo-wychowawczych

Warszawa, 29.10.2019 r.

Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w m.st. Warszawie

Terminologia

Wszawica –choroba pasożytnicza wywołana przez wesz głową

Wszy – bezskrzydłe owady

Pasożytnictwo jest prawem przyrody.

Jest zjawiskiem równie nieuchronnym jak prawo ciężenia i klasówka z fizyki.

Wszy to najstarsze pasożyty człowieka. Żyją tylko na nim.

Występują w trzech podgatunkach, jako: wesz głowa, odzieżowa i łonowa.

Problem wszawicy w XXI w.

- ◆ Niewystarczające nawyki higieniczne dotyczące zachowań dzieci związane z pożyczaniem przyborów do pielęgnacji włosów oraz ozdób do włosów (spinki, szczotki do włosów) pomiędzy dziewczynkami; wymiana szalikami i czapkami.

Problem wszawicy w XXI w.

- ◆ Brak systematycznych przeglądów głów w domu przez rodziców
- ◆ Sporne kwestie dotyczące przeglądu głów w szkole
- ◆ Sezonowość

Pamiętaj o tym ... !

**Wszawica budzi emocje w środowisku szkolnym.
Niejednokrotnie te emocje powodują, że chcemy coś z tym jeszcze
zrobić i ... myślimy o Inspekcji Sanitarnej.
Rola Inspekcji Sanitarnej w zwalczaniu wszawicy jest ograniczona,
ponieważ nie jest to problem epidemiczny.**

Regulacje prawne

Wszawica nie jest objęta wykazem chorób zakaźnych podlegających ustawie z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r. poz. 947 ze zm.)

W 2010 roku uległa zmianie ustawa o chorobach zakaźnych, która regulowała prawnie problem wszawicy. W związku z tym obecnie nie jest zaliczana do grupy chorób zakaźnych i nie podlega Inspekcji Sanitarnej. Rozwiązanie problemu wszawicy należy do kompetencji Dyrektora Placówki.

Przeglądy i profilaktyka

Obecnie nie prowadzi się ogólnoszkolnych kontroli czystości.

Z tego typu badania zrezygnowano w 1992 roku, ponieważ sprawdzanie czystości w dużej grupie oraz publiczne informowanie o zaniedbaniach naruszać może prawa dziecka, które gwarantuje podpisana przez Polskę Konwencja o Prawach Dziecka.

Przeglądy i profilaktyka

Niezmiennie jednak obowiązują w Szkole standardy **profilaktycznej opieki zdrowotnej**, którą realizuje pielęgniarka medycyny szkolnej lub higienistka szkolna.

Zakres działalności pielęgniarki medycyny szkolnej został określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Przeglądy i profilaktyka

Ministerstwo Zdrowia stoi na stanowisku, że przegląd czystości skóry głowy może być traktowany jako świadczenie z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej.

O planowanych terminach i zakresie świadczeń pielęgniarka powiadamia rodziców/prawnych opiekunów dziecka (art. 9 rozporządzenia ministra zdrowia z 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą).

Takie zawiadomienie można przekazać na początku roku szkolnego.

Przeeglądy i profilaktyka

Zgoda rodziców na objęcie dziecka opieką zdrowotną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną w szkole jest wymagana i uzyskiwana od rodziców na początku każdego roku szkolnego.

Ministerstwo Zdrowia stoi również na stanowisku, że takowa zgoda może być równoznaczna z wyrażeniem zgody na dokonanie w przypadku uzasadnionym przeglądu czystości skóry głowy dziecka.

Nie ma zatem konieczności uzyskiwania od rodziców lub opiekunów każdorazowo pisemnej zgody na przeprowadzenie kontroli czystości głowy u dziecka.

Ważne jednak aby taka informacja była zawarta w Statucie lub Regulaminie Placówki Oświatowej.

Przeglądy i profilaktyka

Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży informuje o :

- ◆ standardach kontroli
- ◆ algorytmie postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce
- ◆ informuje, że przegląd czystości skóry głowy dzieci może dokonać osoba upoważniona przez dyrekcję placówki (jeśli w placówce nie ma pielęgniarki medycyny szkolnej lub do jej pomocy).

link do pełnego opisu stanowiska IMiD w sprawie profilaktyki wszawicy

<http://www2.mz.gov.pl/wwwmz/slajd?mr=m15&ms=&ml=pl&mi=739&mx=0&mt=&my=739&ma=031400>

WAŻNE !

UWAGI i WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE PREPARATÓW PRZECIWSZAWICZYCH

- ◆ Nie stosuj środków owadobójczych przeznaczonych dla zwierząt!
- ◆ Do zakupu preparatu wybieraj aptekę stacjonarną. W asortymencie aptek internetowych zdarzają się produkty niezarejestrowane przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych.
- ◆ Pamiętaj o czytaniu etykiet: zakupiony przez Ciebie preparat przeciw wszom powinien być oznaczony jako produkt leczniczy lub wyrób medyczny zarejestrowany w Polsce.
- ◆ Preparaty mające na celu działanie ochronne/profilaktyczne, czyli tzw. odstraszające wszy są również dostępne na polskim rynku farmaceutycznym. Można je zastosować profilaktycznie w sytuacjach związanych z wyjazdem na obóz, zieloną szkołę, ferie zimowe, itp. Repelent przeciwko wszom to jednak nie zamiennik szamponu. Istnieje zagrożenie, że stosowany zbyt często niezależnie od „epidemii wszawicy” może spowodować oporność wszy na działanie preparatu.

Podsumowanie

Wszawica to choroba pasożytnicza a nie zakaźna.

Zaleca się, aby działania higieniczne przeciw wszawicy były podjęte przez rodziców.

Pielęgniarka szkolna **może, ale nie ma obowiązku** dokonać przeglądu czystości głów uczniów.

Zgoda rodzica na przegląd czystości głów dziecka w szkole **może, ale nie musi** być potwierdzana każdorazowo odrębną zgodą.

Rodzic **ma obowiązek** poinformować szkołę, do której uczęszcza jego dziecko każdorazowo, gdy rozpozna wszawicę u swojego dziecka.

Film oświatowy Wszawica –PRL 1970

UWAGI I WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE FILMU

Film ten jest materiałem archiwalnym. Z uwagi na odległy czas produkcji informujemy, iż podane

w filmie nazwy preparatów przeciwwszawicznych są nieaktualne:

maść rtęciowa (rtęć wycofana z obrotu)

azotoks (środek rakotwórczy wycofany z obrotu w Polsce w 1976 r.)

tritoks pochodny do azoteksu (środek owadobójczy, chemiczny)

Środki te działają toksycznie, w postaci płynnej są łatwopalne, a w dużych stężeniach stają się niebezpieczne dla człowieka.

Natomiast Delacet to środek roślinny (nalewka octowa) dostępna w aptekach bez recepty.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w m.st. Warszawie
ul. Kochanowskiego 21, 01-864 Warszawa
Telefon: 22/ 311-80-09 ; Email: oswiatazdrowotna@pssewawa.pl
www.pssewawa.pl

Szkolenie jest realizowane
w ramach 100 –lecia Służb
Sanitarnych w Polsce

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

opracowanie i omówienie prezentacji:
Agnieszka Podlaszczak
Katarzyna Narożna

Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w m.st. Warszawie